

آزمون‌های درس به درس

آزمون درس ۱: واژه‌های تصادفی

۱- مجموعه‌ی کلمات زیر را، براساس طبیعی و یا مصنوعی بودن، در دو گروه طبقه‌بندی می‌کنیم. در کدام گزینه‌ی زیر، واژه‌هایی از هر دو گروه دیده نمی‌شود؟

- «پلاستیک، اکسیژن، نفت خام، کاغذ، درخت، سنگ آهن، ماسه، گاو، موشک، نخ، مترسک، زبردریایی، ستاره‌ی دریایی»
- (۱) سنگ آهن، ستاره‌ی دریایی، نخ، گاو
(۲) موشک، زبردریایی، ماسه، پلاستیک
(۳) اکسیژن، نفت خام، کاغذ، سنگ آهن
(۴) پلاستیک، نخ، موشک، مترسک

۲- رابطه‌ی میان کلمات «درخت، ریشه، شاخه» مثل رابطه‌ی کلمات کدام گزینه نمی‌باشد؟

- (۱) انسان، سر، دست
(۲) سوخت‌های فسیلی، نفت، گاز
(۳) زمین، پوسته، گوشته
(۴) ساعت مچی، عقربه‌ی ساعت، باتری

۳- کدام تصویر با بقیه‌ی تصاویر در یک دسته قرار نمی‌گیرد؟

(۲)

نیروگاه بادی منجیل

(۱)

نیروگاه خورشیدی شیراز

(۴)

نیروگاه گازی تبریز

(۳)

نیروگاه اتمی بوشهر

۴- اجرای فعالیت‌های جمعی، مانند کلاس «تفکر و پژوهش»، نیاز به قوانینی دارد. کدام یک از گزینه‌های زیر را نمی‌توانیم جزء یکی از قوانین کلاس «تفکر و پژوهش» به حساب بیاوریم؟

- ۱) بدون فکر و مطالعه‌ی دقیق، نظرات دیگران را قبول نکنیم.
- ۲) در گفت‌وگوها، به این نکته توجه داشته باشیم که دانستگی‌های زیادی هست که ما نمی‌دانیم.
- ۳) به خاطر احترام به نظراتِ دوستان و معلمان، نظرات خود را تغییر دهیم.
- ۴) با نظرات افراد مختلف (دوستان و افراد دیگر) عادلانه برخورد کنیم.

(ورودی تیزهوشان ۹۴-۹۳)

۵- هنگام بحث گروهی درباره‌ی یک موضوع خاص، کدام دسته از رفتارهای زیر، صحیح نیست؟

- ۱) به حرف دیگران گوش کردن - مستقل فکر کردن - ایده‌های خود را با دیگران به اشتراک گذاشتن
- ۲) حرف دیگران را قطع نکردن - درباره‌ی نظرات دیگران فکر کردن - به دیگران احترام گذاشتن
- ۳) برای نظر خود دلیل آوردن - به موضوعات مختلف پرداختن - پرسش کردن از دیگران
- ۴) آمادگی برای تغییر عقیده دادن - به دیگران کمک کردن - توضیح دادن نظر خود

آزمون درس ۲: دیدنی‌های سرزمین من

۶- در روز مادر، فرزندان یک خانواده یک جلسه تشکیل داده و در ارتباط با انتخاب هدیه‌ای برای مادرشان، در حال مشورت کردن هستند. به نظر شما، کدام یک از جملات زیر، اولین گام برای این تصمیم‌گیری می‌باشد؟

- ۱) فاطمه: در قدم اول باید ببینیم که هر کداممان چه مقدار پول داریم؟
- ۲) محمدرضا: اول باید مشخص بکنیم که مامان، در خانه به چه چیزی نیاز دارد و علاقه‌اش به چیست؟
- ۳) محمدهادی: ابتدا باید ببینیم که در بازار نزدیک منزلمان، چه هدیه‌هایی وجود دارد؟
- ۴) مریم: به نظرم باید از دخترخاله‌مان بپرسیم که برای خاله چه چیزی خریده‌اند؟ ما هم چیزی بهتر از آن بخریم.

۷- مهدیه، قصد دارد به پدر و مادرش بگوید که برایش یک تلفن همراه بخرند. قبل از آن، با برادر بزرگ‌ترش مشورت می‌کند. اگر شما، جای برادر بزرگ‌تر او باشید، راهنمایی اولتان، کدام یک از گزینه‌های زیر می‌باشد؟

- ۱) به یک سایت فروش الکترونیکی مراجعه بکن و قیمت گوشی‌های مختلف را به دست بیاور.
- ۲) از دوستانت که گوشی همراه دارند بپرس که امکانات و مدل گوشی‌هایشان چیست؟
- ۳) از خودت بپرس که چرا می‌خواهی گوشی بخری؟! نیازت را بسنج و طبق آن، تصمیم بگیر.
- ۴) از معلمان در ارتباط با آسیب‌های احتمالی گوشی‌های همراه سؤال بکن.

۸- ویلیام یک پژوهشگر جوان آمریکایی می‌باشد. او جدیداً به دین اسلام علاقه‌مند شده است و می‌خواهد برای آشنایی با عقاید اسلام به کشورمان سفر کند. قرار است در این سفر، شما راهنمای او باشید. با پیشنهاد بهترین مکان، او را در رسیدن به هدفش یاری نمایید.

۱) سفر به شهر اصفهان و بازدید از مسجد شیخ لطف‌الله	۲) سفر به شهر یزد و بازدید از مسجد جامع یزد
۳) سفر به شهر قم و بازدید از حوزه‌های علمیه	۴) سفر به شهر شیراز و بازدید از مقبره‌ی حافظ

۹- ادوارد یک گردشگر ۴۰ ساله‌ی ایتالیایی است. او می‌خواهد برای آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم مردم ایران، به کشورمان سفر کند. با پیشنهاد کدام گزینه، بهتر می‌توانیم او را راهنمایی کنیم؟

۱) سپری کردن چند روز در میان عشایر ایل قشقایی	۲) تفریح کردن در سواحل خلیج فارس در جزیره‌ی کیش
۳) چند روزی طبیعت‌گردی در جنگل‌های مازندران	۴) بازدید از میدان نقش جهان در اصفهان

۱۰- در کدام یک از انتخاب‌های زیر به نیازهای دیگران، توجه نشده است؟

- ۱) ثبت نام سمیه در یک دبیرستان دوره‌ی اول توسط پدر او، با توجه به استعدادها و علاقه‌ی وی
- ۲) خرید یک لباس برای تولد زینب توسط مادرش، با توجه به مد روز
- ۳) انتخاب یک رایانه توسط برادر کوثر، با توجه به نیازهای خودش و کوثر
- ۴) پیشنهاد یک مسافرت خانوادگی آخر هفته، با توجه به خستگی زهرا پس از آزمون‌های آخر سال

آزمون درس ۳: نارنجی پوش امانتدار

۱۱- «رضا وقتی به خانه رسید، متوجه شد کتاب ریاضی یکی از هم‌کلاسی‌هایش در کیفش است. نمی‌دانست چه‌طور این اتفاق افتاده، خودش اشتباه کرده یا کسی کتاب را در کیفش گذاشته است. در حالی که فکر می‌کرد حتی ممکن است بابت این اتفاق ناخواسته مورد سرزنش قرار بگیرد؛ تصمیم گرفت برای این‌که آن هم‌کلاسی از درسش عقب نیفتد، هر چه سریع‌تر کتاب را به او برساند.» تصمیم رضا، با کدام‌یک از جنبه‌های تصمیم‌گیری مناسب، همخوانی بیشتری دارد؟

- (۱) در نظر گرفتن علاقه‌ها و نیازهای خود
(۲) توجه به نتایج تصمیم، برای خود و دیگران
(۳) در نظر گرفتن توانایی‌ها و نیازهای دیگران
(۴) توجه به اهداف و اولویت‌های خود

۱۲- در کدام گزینه، تأثیر احساسات بر تصمیم‌گیری با بقیه تفاوت دارد؟

- (۱) تصمیم به قطع ارتباط با یک دوست فقط به خاطر عصبانی‌شدن از عملکرد او در بازی
(۲) تصمیم به نرفتن نزد پزشک به هنگام بیماری فقط به خاطر ترسیدن از آمپول
(۳) تصمیم به پنهان کردن همه‌ی مشکلات از پدر و مادر فقط به خاطر نگرانی از ناراحتی آن‌ها
(۴) تصمیم به خریدن یک کتاب فقط به خاطر دوست‌داشتن کتاب‌های قبلی نویسنده‌ی آن

۱۳- «کوثر، از یکی از دوستانش می‌شنود که ریحانه پشت سر او حرف‌هایی زده است. کوثر هم تصمیم می‌گیرد که دیگر با ریحانه، حرف نزند و جواب سلام او را ندهد. او همان روز، اسم ریحانه را از تیم مسابقه‌شان خط می‌زند...» به نظر شما، چرا تصمیم کوثر غلط می‌باشد؟

- (۱) او تنها علاقه‌های خود را در این تصمیم در نظر گرفته است.
(۲) او به اهداف و اولویت‌های خود، به درستی توجه نکرده است.
(۳) او ویژگی‌های ریحانه را در این تصمیم در نظر نگرفته است.
(۴) او به نتایج این تصمیم برای خود، ریحانه و تیم، توجه نکرده است.

۱۴- در کدام گزینه، توجه به نتایج تصمیم‌مان برای دیگران، باعث این انتخاب شده است؟

- (۱) مرتب‌کردن وسایل اتاق خودم به دلیل خوشحال کردن دل مادرم
(۲) نه گفتن به دوستانم برای شرکت در ترقه‌بازی چهارشنبه‌سوری به دلیل قهرکردن با یکی از آن‌ها
(۳) تقلب‌نرساندن به رفیق پشت سری، به دلیل ترس از مراقب که در حال قدم‌زدن است.
(۴) خرید یک تبلت مدل بالا و گران، تنها به دلیل بازی با آن با دوستان هم‌محلله‌ای

۱۵- با توجه به نکات بیان‌شده در تصمیم‌گیری، به نظر شما، پیام این تصویر، کدام‌یک از گزینه‌ها می‌تواند باشد؟

- (۱) با توجه به محدودیت‌های موجود، می‌بایست هر کسی به فکر خودش باشد.
(۲) آن‌ها هدف خود را برای تصمیم‌گیری به طور دقیق مشخص کرده‌اند و هر کسی مسیر خودش را می‌خواهد برود.
(۳) هر کدام، تنها به فکر اهداف خود هستند و توجهی به نتایج تصمیماتشان برای دیگران ندارند.
(۴) هر یک از آن‌ها با توجه به شرایط موجود، تنها می‌توانند به فکر خودشان باشند.

پاسخ نامہ تسریجی

پاسخ‌نامه‌ی آزمون درس ۱ «واژه‌های تصانفی»

نقشه‌ی هواپی

سؤال‌ها و تمرین‌های این درس، ناظر به طبقه‌بندی و قواعد و مقررات کلاسی (آداب گفت‌وگو در کلاس تفکر) می‌باشد. برای طبقه‌بندی، باید به تفاوت، شباهت و رابطه در واژه‌ها (یا تصاویر، اصلاحات، عبارات و ...) توجه کرد.

۱- گزینه ۴ این سؤال مرتبط با درس ۲ (سرگذشت دفتر من) کتاب علوم تجربی پایه‌ی ششم می‌باشد. همه‌ی موارد گزینه‌ی (۴)، جزء مواد مصنوعی می‌باشند.

۲- گزینه ۲ در این سؤال، به مفهوم جزء و کل اشاره شده است و مرتبط با درس ۷ (طلای سیاه) کتاب مطالعات اجتماعی پایه‌ی ششم می‌باشد.

بدن انسان، اجزای گوناگونی دارد؛ سر، قلب، دست، پا و ... که مجموعه‌ی این‌ها یک کلی را به اسم «بدن انسان» تشکیل می‌دهند. به همین ترتیب، زمین، اجزای گوناگونی دارد؛ پوسته، گوشته، هسته و ... . ساعت مچی از جزءهای متفاوتی تشکیل شده است؛ چرخ‌دنده‌ها، عقربه‌های مختلف، باطری و ... .

اما سوخت‌های فسیلی، انواع گوناگونی دارد؛ نه اجزای متفاوت. یعنی نفت و گاز و ... نوع‌های گوناگون سوخت‌های فسیلی هستند نه جزءهای سوخت فسیلی.

۳- گزینه ۴ این سؤال، مرتبط با درس ۸ (انرژی را بهتر مصرف کنیم) کتاب مطالعات اجتماعی پایه‌ی ششم می‌باشد. تمام گزینه‌ها به انرژی‌های نو (قابل تجدید) اشاره داشتند؛ غیر از گزینه‌ی (۴).

۴- گزینه ۳ این سؤال، مرتبط با «فضیلت‌های فکری انسان متفکر» می‌باشد.

در تمامی گزینه‌ها، اشاره‌هایی به این قوانین کلاس تفکر و پژوهش شده است، اما در گزینه‌ی (۳)، این نکته که ما به خاطر احترام به نظرات دیگران، نظر خود را تغییر دهیم، درست نمی‌باشد. زیرا انسان باید با دلیل، یک نظری را قبول و یا رد کند؛ نه تنها به خاطر حفظ احترام.

۵- گزینه ۲ اگر بحث در ارتباط با یک موضوع خاص باشد، می‌بایست در همان موضوع تمرکز کنیم نه این‌که به موضوعات مختلف بپردازیم.

پاسخ‌نامه‌ی آزمون درس ۲ «دیدنی‌های سرزمین من»

نقشه‌ی هواپی

در این درس به موقعیت تصمیم‌گیری برای انتخاب مکان‌هایی دیدنی با در نظر گرفتن ویژگی‌های مهم یک بازدیدکننده (توانایی جسمی، علایق، تجربیات سفر و ...) پرداخته می‌شود.

هنگام انتخاب و تصمیم‌گیری، براساس هدف یا اهدافی، تصمیم‌گیری می‌کنیم؛ پس اولین گام در تصمیم‌گیری، مشخص کردن هدف است. همچنین در شرایطی که تصمیم‌گیری ما، درباره‌ی دیگران است یا پیامدهایی برای دیگران دارد، توجه به خواسته‌ها، علایق، نیازها، توانایی‌ها، اهداف و اولویت‌های آن‌ها ضروری است.

۶- گزینه ۲ اولین گام در تصمیم‌گیری، مشخص کردن هدف است.

در شرایطی که تصمیم‌گیری ما، درباره‌ی دیگران است یا پیامدهایی برای دیگران دارد، توجه به خواسته‌ها، علایق، نیازها، توانایی‌ها، اهداف و اولویت‌های آن‌ها ضروری است.

پس ابتدا، نیاز مادر را باید مشخص بکنند و ببینند به چه چیزی در منزل احتیاج دارد و علائق او چیست.

۷- گزینه ۲ اولین گام در تصمیم‌گیری، مشخص کردن هدف است.

پس ابتدا، خود مهدیه باید نیاز خود را در ارتباط با گوشی همراه دقیق مشخص بکند و تعیین بکند که به چه چیزی، واقعاً نیاز دارد و چه چیزی نیاز الان او نیست؟!

- ۸- گزینه ۲ در شرایطی که تصمیم‌گیری ما، درباره‌ی دیگران است یا پیامدهایی برای دیگران دارد، توجه به خواسته‌ها، علایق، نیازها، توانایی‌ها، اهداف و اولویت‌های آن‌ها ضروری است.
 با توجه به مسئله‌ی ویلیام (آشنایی با دین اسلام)، باید به مرکز این کار (شهر مقدس قم) مسافرت کند.
- ۹- گزینه ۱ با توجه به علاقه‌ی ادوارد (آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم مردم ایران)، باید چند روزی را با خود مردم در تعامل باشد؛ نه این‌که الزاماً فضاهای دیدنی را ببیند و یا تنها تفریح بکند.
- ۱۰- گزینه ۲ توجه به مد روز، الزام و نیازی از زینب را برطرف نمی‌کند و اصلاً چه بسا، نیاز و علاقه‌ی او، کاملاً متفاوت با مد روز باشد.

پاسخ‌نامه‌ی آزمون درس ۲ «نارنجی پوش اماقتلر»

نقشه‌ی ج‌ه‌و‌ا‌ب‌ی

فرصت تصمیم‌گیری بین دو موقعیت خوب و بد، محور مباحث این درس است.
 توجه به نتایج تصمیم ما برای خود و دیگران، یکی از جنبه‌های تصمیم‌گیری مناسب است.

- ۱۱- گزینه ۲ توجه به نتایج تصمیم ما برای خود و دیگران، یکی از جنبه‌های تصمیم‌گیری مناسب است.
 رضا با توجه به این نکته، بین دو موقعیت خوب و بد، تصمیم بهتر را گرفت و کتاب را به دوستش رساند.
- ۱۲- گزینه ۴ انتخاب‌ها در همه‌ی گزینه‌ها، انتخاب‌هایی نادرست می‌باشد؛ غیر از گزینه (۴). یعنی الزاماً احساسات نقش منفی در انتخاب‌های ما ندارد و برخی از این موارد می‌تواند درست باشد.
- ۱۳- گزینه ۴ کوثر در این تصمیم، به نتایج آن، برای خود، ریحانه و تیم توجه نکرده است.
- ۱۴- گزینه ۱ در تمامی تصمیم‌ها، محوریت انتخاب، بیشتر توجه به خود فرد بوده است؛ غیر از گزینه‌ی (۱) که دلیل این انتخاب، نتیجه‌ای است که برای مادر فرد شکل می‌گیرد؛ خوشحال شدن او و آمدن لبخند بر لب‌های او ...
- ۱۵- گزینه ۳ گاهی نیاز است برای یک انتخاب، خود را جای دیگران بگذاریم. هر کدام از این افراد، تنها به فکر نجات خودشان هستند و توجهی به نتیجه‌ی این تصمیمشان برای دیگران ندارند. در حالی که نجات تک‌تک آن‌ها، در توجه به دیگری است.